

TÁJÉKOZTATÓ KISVÁLLALKOZÁSOK EGYSZERŰSÍTETT ADÓZÁSÁRÓL

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 2023. évtől jelentősen módosította a helyi adózásról szóló 1990. évi C. törvényt (a továbbiakban: Htv.), ezzel a módosítással jelentős mértékben egyszerűsödött a helyi iparüzési adó a kisvállalkozások számára.

A Módtv. 2023. évtől bevezette a **kisvállalkozó** fogalmát:

Kisvállalkozónak minősül az a vállalkozó, akinek/amelynek éves nettó árbevétele **nem haladja meg a 25 millió forintot, illetve kiskereskedő átalányadózó egyéni vállalkozó esetén nem több, mint 120 millió forint. (Ha a vállalkozás működési ideje nem érte el a 12 hónapot, akkor ezen értékhatárt időarányosítani kell.)**

2023. évtől az egyszerűsített adóztatást bármely vállalkozói csoport választhatja, például magánszemély, társas vállalkozás is.

Fontos azonban kiemelni, hogy az a kisvállalkozó, aki/amely **az egyszerűsített, új tételes adóalap-megállapítást alkalmazza**, akkor a helyi iparüzési adóban sem törvényi, sem önkormányzati rendeleti **adómentességre, adókedvezményre, adócsökkentésre nem lesz jogosult** a Htv. 39/A. § (11) bekezdése alapján.

A Módtv. három bevételi sávot és ahhoz tartozó tételes adóalapot határoz meg. A bevételi sávokat éves szinten kell tekinteni, tehát 12 hónapnál rövidebb adóév esetén - napi időarányosítással - kisebb a bevételi sáv összege is.

Eszerint a vállalkozó székhelyére és a telephelyére/telephelyeire jutó adóalap, valamint az éves iparüzési adó:

bevétel*	adóalap	iparüzési adó 1,4 %-os adómértékkel
0-12 millió Ft	2,5 millió Ft	35 000 Ft
12-18 millió Ft	6 millió Ft	84 000 Ft
18-25 millió Ft (kereskedő átalányadózó esetén 120 millió Ft)	8,5 millió Ft	119 000 Ft

***bevétel:** az SZJA törvény hatálya alá tartozók (egyéni vállalkozó tételes költségelszámolással, átalányadózó)

esetén az SZJA törvény szerinti bevétel

egyéb esetben: a Htv. szerinti nettó árbevétel (KATA-alany esetében a KATA törvény szerinti bevétel)

Az egyszerűsített iparüzési adózás lényegi elemei 2023. évtől:

- három módszert vált fel (KATA-alanyokra vonatkozó tételes adóalap; átalányadózókra vonatkozó egyszerűsített adóalap, max. 8 millió forint árbevételt elérők adóalapja)
- KIVA-alanyokra vonatkozó módszer marad (KIVA alap 1,2-szerese az adóalap)

- differenciált, tételes adóalap településenként
- évi egyszeri adó(előleg)fizetés az adóév május 31-ig
- nincs adóalap-megállapítás
- főszabály szerint nincs bevallási kötelezettség (sem előlegbevallási kötelezettség)
- nincs adóalap-megosztás
- teljes adóévre, minden érintett településre azonosan választható adóév május 31-éig

Az egyszerűsített iparűzési adózás belépési és kilépési szabályai:

belépés:

- főszabály az, hogy adóévre az adóévet megelőző évről szóló bevalláson (tehát 2023. évre a 2022. évre vonatkozó 22HIPAK bevalláson) jelölik

FONTOS tudni! ha az adózó bevallását késedelmesen (2023. május 31-ét követően) nyújtja be, és azt igazolási kérelemmel nem menti ki, akkor a bevallás feldolgozásra kerül, ám az egyszerűsített adóalap-megállapításra vonatkozó bejelentés már nem fogadható el.

- jogelőd nélkül kezdő kisvállalkozó az első adóévre is választhatja, az ezen adóévről szóló bevallásban (tehát ő majd csak a 2024. május 31-ig beadandó 2023. évi 23HIPAK bevalláson fogja jelezni, hogy 2023. évben az volt)
- bejelentkezéskor bejelentési, változás-bejelentési nyomtatványon adóévre a településen székhelyet áthelyező, telephelyet nyitó kisvállalkozónak

kilépés:

- ha az adóévi bevétel több, mint a küszöbérték (25 millió forint, 120 millió forint) *főszabály szerinti adóalapot vagy KIVA-alany esetén a KIVA szerinti (Htv. 39/B. §) egyszerűsített adóalapot kell megállapítani*

- saját döntés alapján kilép: adóév május 31-ig közli (bejelentési vagy bevallási nyomtatványon)

ekkor adóelőleget is kell bevallania: május 31-ig az előző évi adóval egyező összeget; következő év március 15-ig ezen adó felével egyező összegben

22HIPAK nyomtatványon az egyszerűsített adóalap megállapítás választása/lemondása 2023. adóévre

Főlap	NY-01	NY-02	FGY	OS	01.01	01.02	01.03	01.04	02.01	02.02	02.03	02.04	02.05	02.06
-------	-------	-------	-----	----	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

22HIPAK A-NY-01

Nyilatkozat bevallást érintő körülményekről

Adózó adószáma: -- Adózó adóazonosító jele: Adózó neve:

A) Bevallás speciális körülménye

1. Év közben kezdő adózó bevallása

2. Ezenfelületi bevallás

3. Napköziotthonos ellátás, szociális adózó adóazonosító jele, előlétszám, előző bevallás

4. A munkáltató és köznevelési intézmény által benyújtott bevallás

5. A tételes adóalap-megállapítási változók kataszteri bevallás

6. KIVA alanyiság tekintetében más lezárt adóévvel szembe adóbevallás

7. KIVA alanyiság megszűnése miatt lezárt adóévvel szembe adóbevallás

8. Egyéb

9. 2023 adóévre

B) 1=A Htv. 39/A. § (2) bekezdése szerinti egyszerűsített adóalap-megállapítást választom

2=Nem választom a Htv. 39/A. § (2) bekezdése szerinti egyszerűsített adóalap-megállapítást.

HIPA Bejelentkezés, Változás-bejelentés nyomtatványon az egyszerűsített adózás választása/lemondása 2023. évre:

V. Kisevvelalkozó Htv. 39/A. §-án alapuló egyszerűsített adóalap-megállapítása választásának, megszűnésének bejelentése

1. A Htv. 39/A. §-án alapuló adózást alkalmazom

2. évtől nem kívánom a Htv. 39/A. § szerinti egyszerűsített tételes adóalap-megállapítást alkalmazni

Adófizetés, adóelőleg-fizetés rendje és a bevallási szabályok:

adófizetés, adóelőleg-fizetés:

- adóelőleget, adót az adóév május 31-ig kell fizetni
- ha nincs bevallás, akkor törvényi vélelem: az előleg adóvá válik (először adóelőleg lesz az adóév május 31-ig fizetendő, majd adóvá válik bevallás hiányában)
- az adóelőleg az előző évi adóval egyezik meg, kivéve az alkalmazás első évében a kisevvelalkozónak (ekkor az előző adóévi bevétel alapján kell a tételes adóalapot meghatározni, és arra kell vetíteni a települési adómértéket)

- A Htv. 41. § (4) és (7) bekezdésben foglalt, előlegfizetésre vonatkozó szabályokat alkalmazni kell

bevallás:

- nem kell az adóévről bevallást, előlegről bevallást benyújtani

ha az adóévi adó összege azonos az előleggel;

ha az adóévi adó összege kisebb az előlegösszegnél, de az adózó nem kér visszatérítést

- bevallást kel benyújtani

ha az adóévi adó összege magasabb (az adózó a sávjából „kilép”)

oron kívüli bevallást kiváltó esemény esetén (átalakulás, megszűnés, telephely-megszüntetés, székhely-áthelyezés)

Sajátos szabályok az áttérés adóévére:

- az új adóalap-megállapítási rendszer első alkalmazására

az adóév március 15-i előleget meg kell fizetni

küszöbérték alatti előző évi bevétel esetén a bevétel alapján megállapított adóalap és az önkormányzati adómérték szorzata az előleg

a március 15-i előleget be lehet számítani a május 31-én fizetendő előlegbe

2023. május 31-ig az esetleges 2022. évi adókülönbötet is meg kell fizetni, de már 2023. szeptember 15-re és 2024. március 15-re nem lesz előleg előírás

Sajátos szabályok az „új” KATA alanyaira

Az „új” KATA alanyainak nem került kivetésre 2023. március 15-re és 2023. szeptember 15-re KATA-adótétel, mivel ez az adózási mód az iparüzési adóban 2022. december 31-vel megszűnt.

A Htv. új, 2023. január 1-jétől hatályos 51/Q. §-a szerint a 2022. december 31-én hatályos 39/B. § (3) bekezdése szerinti iparüzési adóalap-megállapítást alkalmazó vállalkozó (tétéles adózó vállalkozó, „új” KATA- alany) a 2022. évben kezdődő adóévről **2023. május 31-ig** nyújthat be adóbevallást.

Az a „rég” KATA-adóalany, aki csak a Htv. 2022. augusztus 31-ig hatályos 39/B. § (3) bekezdése szerinti egyszerűsített adóalap-megállapítást alkalmazta (2022. szeptember 1-jétől már nem minősült a Htv. 39/B. § (3) bekezdése szerinti tétéles adózó vállalkozónak), a 2022. január 1-2022. augusztus 31. közötti időszakáról **2023. január 15-ig** kell adóbevallást benyújtania, ha erre egyébként a Htv. 2022. augusztus 31-ig hatályos 39/B. § (6) bekezdése alapján köteles. A 2022. év szeptember 1-december 31. közötti időszaka tekintetében pedig **2023. május 31-ig** esedékes, az általános szabályok szerinti bevallás-benyújtási kötelezettség terheli, hiszen 2022. szeptember 1-jétől már rá nem vonatkoznak az elmúlt évben hatályos Htv. 39/B. § szerinti szabályok, a főszabály lép életbe.

Annak érdekében, hogy az új KATA-t alkalmazók (2022. 09. 01-től - 2022. 12. 31-ig) számára is öt hónap álljon rendelkezésre **2023-ban az egyszerűsített adózásról szóló döntés meghozatala érdekében**, a módosítás számukra is lehetővé teszi, hogy amennyiben a **2022. évről adóbevallás-benyújtására kötelesek, azt csak 2023. május 31-ig** tegyék meg a Htv. 51/Q. § (1) bekezdése alapján (a múlt években irányadó január 15-i időpont helyett).

Ha a jelenleg hatályos Htv. 51/Q. § (1) bekezdés szerinti vállalkozó a **(3) bekezdés szerinti bejelentését nem teszi meg**, akkor azzal a vélelemmel kell élni az önkormányzati adóhatóságnak, hogy az iparüzési adó alapját **2023. január 1-jétől a 39/A. §-a szerint az új egyszerűsített módon állapítja meg.**

A hivatkozott paragrafus (3) bekezdése értelmében, amennyiben az (1) bekezdés szerinti vállalkozó **2023. január 1-jétől nem kívánja az iparüzési adó alapját a 39/A. § szerinti**

adóalap-megállapítási módszer szerint megállapítani, akkor e döntését 2023. május 31-ig köteles - a bevallási vagy a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatványon - bejelenteni az önkormányzati adóhatósághoz.

A bejelentéssel egyidejűleg a 2023. január 1. és a 2024. június 30. közötti előlegfizetési időszakokra 75 ezer forint adóelőleget is be kell vallani, amelyet két részletben kell megfizetni, 2023. május 31-ei esedékességgel 50 ezer forintot és 2024. március 18-ai esedékességgel 25 ezer forintot.

Mely sávhatárba fog tartozni és adózni 2023. évtől az „új” KATÁ-s?

Azt, hogy mely sávhatárba fog tartozni, azt magának a kisvállalkozónak kell tudnia, hiszen az általa valószínűsített sávba tartozás határozza meg, hogy mennyi adóelőleget (később adót) fizet be 2023. május 31-ig az önkormányzatnak. Abban az adóévben, amelyikben a kisvállalkozó az egyszerűsített adóalap-megállapítási mód alkalmazására áttér, úgy az áttérés adóévében (leghamarabb 2023. év) minden, az új módszert választó adózó számára az adóelőleg összege az előző adóév bevétele alapján, a Htv. 39/A. § (2) bekezdés szerint megállapított adóalap (ami lehet 2,5 millió forint, 6 millió forint vagy 8,5 millió forint x 1,4% - az önkormányzat rendelete szerinti adómérték szorzata), feltéve, hogy a kisvállalkozó előző adóévi bevétele nem több, mint a Htv. 39/A. § (1) bekezdés szerinti bevétel (azaz nem több, mint 25 vagy 120 millió forint). Ekkor az adózó „csak” megfizeti az általa helyes összegűnek tartott előleget (35-84-119 ezer Ft), bevallás-benyújtási kötelezettség erről az előlegről nem terheli. Amennyiben pedig jól paraméterezi a 2023. évben rá vonatkozó sávot, akkor a 2023-as adóévről bevallás-benyújtási kötelezettség sem terheli 2024. évben.

Bevallási határidők „rég” és „új” katásoknak (önkormányzati adóhatóságnál):

	bevallási időszak	bevallási határidő
„Rég” KATA alanya csak (nem lett „új” KATA-alany)	2022.01.01-08.31.	2023. január 15. A határidő NEM jogvesztő!!!!
Folyamatos KATA („rég” és „új” alanya is)	2022.01.01-12.31.	2023. május 31.
„Rég” KATA után nem lett KATÁ-s, pl. átalányadózást választott	2022.09.01-12.31.	2023. május 31. <i>(de itt már figyelni kell, és egyben kell nézni az adóévet, hogy az önkorm-i mentesség igénybe vehető-e)</i>
„Új” KATA alanya	2022.09.01-12.31.	2023. május 31.
„ÚJ” KATA előtt nem volt KATA-s az önkormányzatnál	2022.01.01-08.31.	2023. május 31.

